

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3174/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a fiatakorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény 24/H. §-a, valamint a Kúria Pfv.I.20.807/2023/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] Az indítványozó gazdasági társaság jogi képviselője (Molnár és Társa Ügyvédi Iroda, képviseli dr. Molnár István ügyvéd) útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján. Az indítványozó kérelme arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a fiatakorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény (a továbbiakban: Fdtv.) 24/H. §-a, valamint a Kúria Pfv.I.20.807/2023/5. számú ítélete alaptörvény-ellenes, és ezért ezeket – a Fővárosi Törvényszék 28.P.21.713/2021/22. számú ítéletére, továbbá a Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.795/2022/9/I. számú ítéletére kiterjedő hatállyal – semmisítse meg. Az indítványozó az Alaptörvény B) cikk (1)–(2) bekezdése, tartalmilag értékelve R) cikk (2) bekezdése, T) cikke, XII. cikk (1) bekezdése, XIII. cikk (1) bekezdése, XV. cikke, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése sérelmére hivatkozott.
- [2] 1. Az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy lényege az alábbiak szerint foglalható össze.
- [3] 1.1. Az indítványozó 2012-től elektronikus cigaretta és ahhoz kapcsolódó termékek kiskereskedelmi értékesítésével foglalkozott online módon, valamint négy üzletet is nyitott. Az Országgyűlés 2016. május 20-i hatálybalépéssel módosította az Fdtv.-t, amellyel megtiltotta az elektronikus cigaretta, az utántöltő flakon és a dohányzást imitáló elektronikus eszközök kiskereskedelmi értékesítését a nemzeti

dohányboltokon kívüli egyéb üzletekben, mint amilyenekkel az indítványozó rendelkezett. Ezzel egyidejűleg a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Ndtv.) módosításával megtiltotta az elektronikus cigaretta és az utántöltő flakon távértékesítését. Mindezekkel az indítványozó online értékesítési tevékenysége ellehetetlenült, valamint üzleteit is be kellett zárnia.

- [4] Az indítványozó – más indítványozók mellett – az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal támadta az Fdtv. és az Ndtv. egyes rendelkezéseit, amelyek a fenti tilalmakat a jogrendszerbe iktatták. Az Alkotmánybíróság a 3/2020. (I. 3.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.) első rendelkező részi pontjában megállapította, hogy az Országgyűlés az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdését sértő, mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azáltal, hogy az elektronikus cigaretta és a kapcsolódó termékek kiskereskedelmének koncesszióköteles dohányboltokra történő korlátozásával egyidejűleg nem rendelkezett a vállalkozáshoz való jog korlátozásával érintettek megfelelő kompenzációjáról. Az Alkotmánybíróság felhívta az Országgyűlést, hogy jogalkotói kötelezettségének 2020. június 30. napjáig tegyen eleget. Az Alkotmánybíróság az indítványt egyebekben elutasította.
- [5] Az Országgyűlés a kompenzációs szabályt azzal a törvénymódosítással alkotta meg, amely 2021. június 29-én lépett hatályba (lásd: az egyes vagyongazdálkodási kérdésekről, illetve egyes törvényeknek a jogrendszer koherenciájának erősítése érdekében történő módosításáról szóló 2021. évi CI. törvény 147. §-át, amely az Fdtv.-be betűzte a 24/H. §-t). A beiktatott szabály lényege értelmében a kompenzáció összege az elektronikus cigaretta, utántöltő flakon, vagy dohányzást imitáló elektronikus eszköz kiskereskedelmi forgalomban történő értékesítéséből a 2013., 2014. és 2015. üzleti években elért adózás utáni eredmény mértékének megfelelő összeg.
- [6] 1.2. Az indítványozó a módosítás hatályba lépésének napján (2021. június 29.) keresetet nyújtott be a magyar állammal szemben a Fővárosi Törvényszéknél a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:519. §-a alapján. Jogalkotással okozott kárának megtérítését követelte 800 millió forintot meghaladó összegben. Az összecszerűséget közjegyzői eljárásban kirendelt szakértői véleménnyel támasztotta alá, amely a tényleges kárra és az elmaradt haszonra is kiterjedt.
- [7] 1.3. A polgári per folyamatban léte alatt az indítványozó 2021. december 27-én az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Fdtv. 24/H. §-ával szemben, amit az Alkotmánybíróság a 3230/2022. (V. 11.) AB végzésével (a továbbiakban: Abv.) visszautasított. Ennek indoka az volt, hogy az Abtv. 26. § (2) szerinti kivételes alkotmányjogi panasz benyújtásának az egyik feltétele nem teljesült.

Az Fdtv. 24/H. §-a nem önmagában, jogalkalmazói döntés közbejötté nélkül hatályosul, hanem a Budapest Főváros Kormányhivatala előtt megindított hatósági eljárásban (Abv., Indokolás [14]). A kompenzációs eljárás lefolytatására ugyanis a Kormány az előbbi kormányhivatalt jelölte ki az elektronikus cigaretta, utántöltő flakon és dohányzást imitáló elektronikus eszköz kiskereskedelméhez kapcsolódó kompenzációs eljárás részletes szabályairól szóló 3/2022. (I. 7.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Korm.R.).

- [8] Az indítványozó kérte a kormányhivataltól a kompenzációra irányuló eljárás lefolytatását. Budapest Főváros Kormányhivatala BP/1501/330-001/2022. számú határozatában (a továbbiakban: kompenzációs határozat) az Fdtv. 24/H. §-a és a Korm.R. alkalmazásával 48 437 000 forint kompenzációban részesítette az indítványozót. A határozattal szemben jogorvoslati kérelmet az indítványozó nem terjesztett elő.
- [9] Az indítványozó ismét alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Fdtv. 24/H. §-ával, valamint a Korm.R. egyes szabályaival az Abtv. 26. § (2) bekezdése és a kompenzációs határozattal szemben az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján. Az Alkotmánybíróság egyesbírói eljárásban a panaszt visszautasította. A normákkal szembeni panaszelem visszautasítása azon az indokon túl, ami az Abv.-ben megállapításra került, azon alapult, hogy a hatálybalépésüktől számított száznyolcvan napos határidőt az indítványozó elmulasztotta [vesd össze: Abtv. 30. § (4) bekezdés]. A kompenzációs határozatot sérelmező panaszelem visszautasításának az indoka az volt, hogy „az indítványozó az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL törvény (a továbbiakban: Ákr.) 114. § (1) bekezdése szerinti közigazgatási pert nem indított, így a határozattal szembeni jogorvoslati jogával nem élt. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése értelmében a jogorvoslati lehetőség kimerítése a panasz benyújtásának feltétele, ezért a panasz e körben sem felel meg a törvényi feltételeknek, így a Kompenzációs Határozat vizsgálatára sincs lehetőség” (IV/1187-4/2022. ügyszámú AB végzés, Indokolás 2. pont).
- [10] 1.4. Az indítványozó a kompenzációs határozatban foglalt összeggel leszállította keresetét. Módosított keresetében azt kérte, hogy a bíróság jogalkotással okozott kár megtérítése címén kötelezze a magyar államot 774 254 000 forint általános kártérítés és annak 2018. november 20. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére. Érvényesíteni kívánt jogként továbbra is a Ptk. 6:519. §-át jelölte meg a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 170. § (2) bekezdés *b)* pontjában lefektetett követelménynek megfelelően.
- [11] A Fővárosi Törvényszék 28.P.21.713/2021/22. számú, 2022. szeptember 29-én kelt ítéletével a keresetet elutasította. Indokolása szerint az indítványozó az Abh. alapján csak kompenzációra jogosult. A polgári bíróságnak nincs hatásköre kártérítés

megállapítására. A kompenzáció mértékét jogszabály állapítja meg, amelyet az Abh. következtében alkottak meg.

- [12] Az indítványozó fellebbezésére eljáró Fővárosi Ítélőtábla 9.Pf.20.795/2022/9/I. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet – a perköltség kivételével, amit mérsékelt – hatályában fenntartotta, jóllehet annak indokolását módosította. A jogerős ítélet értelmében okozati összefüggésben a 2016. május 20-án hatályba lépett korlátozó rendelkezésekkel az elektronikus cigaretta és utántöltő flakon bolti kiskereskedelmének ellehetetlenülése áll. A többi termék kereskedelmének és a távértékesítésnek a korlátozása nem áll okozati összefüggésben ezzel a módosítással. Az okozati összefüggésben álló, „ténylegesen felmerült kárnak sem a bekövetkezése, sem annak mértéke nem határozható meg, mert hiányoznak az annak megállapításához szükséges tények és az azt alátámasztó bizonyítékok is. Ezért az alperes kártérítési felelőssége azok szükségképpen feltételei, az okozati összefüggés és a kár bizonyítása hiányában nem áll fenn, az elsőfokú bíróság emiatt érdemben helyesen határozott a kereset elutasításáról. [...] Hangsúlyozza az ítélőtábla, az első- és másodfokú bíróságot sem a felperes tényállításai, sem pedig a bizonyítás tekintetében nem terhelte anyagi pervezetési kötelezettség. A felperes a saját jogi érvelésének megfelelő keresetet terjesztett elő, és azzal koherens tényállításokat tett, valamint az azt igazoló bizonyítékot csatolt, így nyilatkozatai nem voltak hiányosak, ellentmondásosak vagy nem kellően részletezettek, és azok az állított tények bizonyítására is kiterjedtek” (Fővárosi Ítélőtábla 9.Pf.20.795/2022/9/I. számú ítélet, Indokolás [51]–[52]).
- [13] Az indítványozó felülvizsgálati kérelmére eljáró Kúria Pfv.I.20.807/2023/5. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Kúria indokolásában elsősorban arra adott választ, hogy az Fdtv. 24/H. §-ának hatályba lépése megszüntette-e az indítványozó és a magyar állam közti magánjogi jogviszonyt. A Kúria szerint megszüntette, mert a jogalkotó utólag kiküszöbölte az alaptörvény-ellenességet előidéző szabályozási hiányosságot, és ezért az ezt követő negatív vagyoni következmények már a közjogba tartoznak. Az „Alaptörvénnyel ekkor már összhangban álló szabályozás közjogi kötőerőt hordoz, közjogilag érvényes, így ettől az időponttól a jogviszony a közjogba és nem a magánjogba tartozik. A közjogi jogviszonyokra pedig nem terjed ki a Ptk. hatálya (Ptk. 1:1. §), így arra a Ptk. 6:3. §-a sem alkalmazandó” (Kúria Pfv.I.20.807/2023/5. számú ítélet, Indokolás [41]).
- [14] Másodsorban a Kúria ítélete [42]–[65] bekezdéseiben a magánjogi jogviszony létezésén túl részletesen vizsgálta azt, amit az indítványozó kért felülvizsgálati kérelemében. Ez az volt, hogy a jogerős ítélet 1) jogkérdésben indokolás nélkül eltért-e a Kúria közzétett határozatától; 2) a fellebbezési ellenkérelmen túlterjeszkedve mondta-e ki az okozati összefüggés részleges hiányát; 3) az okozati összefüggéssel kapcsolatban figyelmen kívül hagyta-e az indítványozó kapcsolódó tényállításait és bizonyítékait; 4) abban a részben, amelyben az okozati összefüggést elismerte,

jogellenesen mulasztotta-e el meghatározni a kártérítés megítélhető részösszegét; 5) megsértette-e az anyagi pervezetés és a szakértői bizonyítás pervezetéssel kapcsolatos eljárási szabályait (Pp. 237. §, 317. §). A Kúria arra a jogi álláspontra helyezkedett a Pp. 237. § (2) bekezdése jelentésével összefüggésben, hogy „a felülvizsgálati kérelemben írtakkal szemben a bíróság nem tájékoztathatja a feleket arról, hogy a perben érvényesített kárnak csak egy részét tartja alaposnak. A bíróság érdemi – anyagi jogi – álláspontját és döntését az ítéletben közölheti a felekkel [Pp. 340. § b) pont]. Ezt megelőzően ebben a körben csak akkor kell közrehatnia, ha fennáll az anyagi pervezetés valamely törvényben meghatározott esetköre” (Kúria Pfv.I.20.807/2023/5. számú ítélet, Indokolás [62]).

- [15] 2. A Kúria sérelmezett ítéletével és azon keresztül a Fővárosi Törvényszék, illetve a Fővárosi Ítéltábla ítéletével, valamint az Fdtv. 24/H. §-ával szemben az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az alkotmányjogi panasz lényege a következőképpen foglalható össze.
- [16] 2.1. A Kúria ítélete az indítványozó szerint kirívóan *contra legem*, ami már ellentétes a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése]. A Kúria az Alaptörvény R) cikkébe ütközve megsértette azt az előírást, hogy a jogszabályok mindenkire, így a bíróságokra is kötelezők. Az Alaptörvény T) cikke azért szenvedett csorbát, mert ez gátat szab annak, amit a Kúria tett: a jogalkalmazó bíróság „jogértelmezésen” keresztül nem alkothat jogot. A kúriai ítélet önkényesen mellőzte 1) a Ptk. 6:3 §-át, hiszen olyan ok alapján mondta ki, hogy megszűnt a kárkötelelem az indítványozó és a magyar állam között, amely nem található meg ebben, az egyébként zártkörűnek minősülő felsorolásban; 2) a Pp. anyagi pervezetéssel kapcsolatban álló 237. § (2) bekezdését, ez alapján ugyanis az indítványozót fel kellett volna hívni arra, hogy bizonyítást terjesszen elő a kár azon részére, amely körében a bíróság az okozati összefüggést elismeri. A bírósághoz fordulás joga azért sérült, mert a bíróságok annak ellenére, hogy a kártérítés anyagi jogalapját megállapították, nem hoztak közbenső ítéletet vagy hatályon kívül helyező végzést. A kúriai ítélet „önkényessége abban is megnyilvánul, hogy a Kúria derogálta az Országgyűlés jogalkotási funkcióját, és ezzel megsértette az Alaptörvény B) cikk (1)-(2) bekezdéseit, amikor az írott jogot teljesen figyelmen kívül hagyta” (indítvány, 17. oldal).
- [17] 2.2. Az Fdtv. 24/H. §-a az indítványozó szerint sérti az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, XV. cikkét, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését.
- [18] A kompenzációs szabály azért diszkriminatív, mert a jogalkotással okozott károkat elszenvedő és emiatt kárigényt érvényesítő jogalanyokhoz képest az indítványozót hátrányosabb helyzetbe hozza. Megfosztja a polgári jog által biztosított teljes

kártérítéshez való jogától azáltal, hogy a kompenzáció mértékét a jogalkotó és nem a perbíróság állapítja meg.

- [19] A vállalkozáshoz való jogot azért sérti a kompenzációs szabály, mert e jog korlátozásával szemben nem nyújt arányos ellentételezést, olyat, amely alkalmas lenne a vagyoni egyensúly helyreállítására. „Az Fdtv. 24/H. § szerinti kompenzációs szabályok a kompenzációs igényt tartalmilag egy matematikai művelet elvégzésére korlátozzák, és így nem engednek teret a hatósági és bírósági jogalkalmazás számára a kártalanítás megfelelő, arányos összege meghatározásához szükséges valamennyi releváns körülmény értékelésének” (indítvány, 35. oldal). A hasonló kártérítési szabályokat az Alkotmánybíróság rendre alaptörvény-ellenesnek minősíti, amelyet az indítványozó egy döntéssel támasztott alá [8/2024. (IV. 30.) AB határozat].
- [20] A bírósághoz forduláshoz és a jogorvoslathoz való jog megsértése abban áll, hogy a kompenzációs rendelkezések „azáltal, hogy a kompenzációs igényt, annak mértékét egy mechanikusan számszerűsíthető tényezőben – a korlátozás hatályba lépését megelőző három év releváns adózott eredménye összegében – határozzák meg, kizárva bármilyen egyéb, a kompenzáció alkotmányos mértéke – annak meghatározása – vonatkozásában releváns szempont értékelését, elvonják Indítványozótól azt a jogát, hogy az alapjogsérelemből eredő – az Alkotmánybíróság által megállapított – kompenzációs igényét független bíróság érdemben elbírálhassa. Azzal, hogy a kompenzációt a jogalkotó maga határozza meg úgy, hogy abban a jogalkalmazás, jogértelmezés számára teret nem enged, Indítványozót megfosztja a bírósághoz fordulás, a független és pártatlan bíróság általi érdemi elbírálás jogától” (indítvány, 40. oldal). A sérelmezett szabállyal szemben jogorvoslati lehetőség sem áll az indítványozó rendelkezésére, ami az előzőek miatt aggályos.
- [21] A tulajdonhoz való jog sérelme az alábbiak miatt következett be. Az indítványozó kompenzációra jogosultságát az Abh. mindenkre nézve kötelezően megállapította. „És bár az Alkotmánybíróság határozata nem jogszabály, azonban az Abtv. 39. § (1) bekezdés alapján mindenkre nézve kötelező. Így az Indítványozó kompenzációra való jogosultsága, még, ha nem is tekintjük megszerzett tulajdonnak, legalább közjogi eredetű várományként az Alaptörvény XIII. cikk védelme alá tartozik. Azzal pedig, hogy a jogalkotó az Fdtv. 24/H. § rendelkezéseivel az Indítványozót ért sérelem orvoslására nem alkalmas kompenzációt határozott meg, az Indítványozó tulajdoni várományként védett megfelelő kompenzációra való jogosultsága nem tudott érvényesülni és ezáltal sérült az Alaptörvény XIII. cikk szerinti tulajdonhoz való joga (indítvány, 45. oldal).
- [22] 2.3. Az indítványozó indítvány-kiegészítést nyújtott be 2025. december 5-én 19 óra 01 perckor.

- [23] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [24] 3.1. A kérelmező gazdasági társaság alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, és érintettsége fennáll, mivel a támadott ítélettel befejezett bírósági eljárásban felperes volt. Jogorvoslati jogát kimerítette, amikor fellebbezést nyújtott be a Fővárosi Törvényszék ítéletét vitatva. Az indítványozó a rendkívüli jogorvoslati lehetőséget is kimerítette, jóllehet az nem feltétele az alkotmányjogi panasz benyújtásának. A támadott döntéssel (a Kúria ítéletével) szemben további jogorvoslati eljárás nem állt a rendelkezésére. A határidőben benyújtott indítvány felhívja az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó rendelkezést [Abtv. 26. § (1) bekezdés, 27. §], kifejezett kérelmet tartalmaz a jogkövetkezmények megállapítására, valamint pontosan megjelöli a sérelmezett bírói döntéseket. Az indítvány-kiegészítés figyelembe vételére elkésztettség miatt nem volt lehetőség (lásd: Ügyrend 35. §). A Kúria az ügy érdemében döntött és ítélete az eljárást be is fejezte.
- [25] 3.2. Az Alkotmánybíróság először azt vizsgálta, hogy az Abtv. 26. § (1) bekezdésén alapuló alkotmányjogi panasz olyan jogszabályi rendelkezéssel szemben került-e benyújtásra, amelyet az indítványozó alapügyében folytatott bírósági eljárásban a bíróság alkalmazott. Ezt a feltételt támasztja ugyanis az Abtv. előbbi bekezdése a normát sérelmező panasszal szemben {lásd például hasonlóan: 3110/2023. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [46]; 3366/2024. (X. 8.) AB végzés, Indokolás [20]}.
- [26] Az Alkotmánybíróság az Abv. [14] indokolási bekezdésében már megállapította, hogy az Fdtv. 24/H. §-a nem önmagában, jogalkalmazói döntés közbejötté nélkül hatályosul, hanem a Budapest Főváros Kormányhivatala előtt megindított hatósági eljárásban. A kompenzációs eljárás lefolytatására ugyanis a Kormány ezt a hatóságot jelölte ki (lásd: jelen végzés indokolása 1.3.). Ebből az következik, hogy az Fdtv. 24/H. §-át abban az eljárásban alkalmazták, amelyben meghozták a BP/1501/330-001/2022. számú határozatot. A sérelmezett normát tehát az Ákr. hatálya alá tartozó hatósági eljárásban az indítványozó ügyfélkénti kérelmére érvényesítették. A határozattal szemben közigazgatási bírósághoz lehetett volna fordulni, amelyet az indítványozó nem tett meg. A közigazgatási bíróság előtt lefolytatott eljárás után lett volna lehetősége a hatósági és közigazgatási bírósági eljárásban alkalmazott kompenzációs szabályt támadni alkotmányjogi panasszal.
- [27] Ehelyett az indítványozó úgy döntött, hogy magánjogi kártérítési igényt érvényesít polgári bírósági úton. Jogi érvelésének az iránya az volt, hogy annyi kártérítést ítéljenek meg számára, amennyi a Ptk.-ból következik. Azt nem vitatta, hogy az Fdtv. 24/H. §-a alapján nem annyi kompenzációra jogosult, mint amennyiről a hatósági

határozat rendelkezett. Erre tekintettel nem minősül alkalmazott jognak az Fdtv. 24/H. §-a a jelen alkotmányjogi panasz alapját képező ügyben: egy olyan polgári perben, amelyet az indítványozó a Ptk. alapján a polgári bíróságok előtt indított jogalkotással okozott kár megtérítése címén.

- [28] Ezért nem volt lehetőség az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján eljárva az Fdtv. 24/H. §-át érdemben felülvizsgálni. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt vizsgálhatta.
- [29] 3.3. Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontja értelmében az indítványozó Alaptörvényben biztosított joga sérelmét állíthatja.
- [30] Az Alkotmánybíróságnak töretlen a gyakorlata azzal kapcsolatban, hogy „a jogbiztonság önmagában nem Alaptörvényben biztosított jog, így a B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani” {3051/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [14]; 35/2017. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [14]; 3053/2019. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [8]; 3206/2020. (VI. 11.) AB végzés, Indokolás [19]}. Az indítványozó alkotmányjogi panaszának a B) cikk (1) bekezdésére alapított eleme nem ezeket hívta fel, ezért ezzel az állítólagos sérelemmel nem lehetett érdemben foglalkozni.
- [31] Az Alaptörvény B) cikk (2) bekezdése nem rendelkezik Alaptörvényben biztosított jognak minősülő tartalommal az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint {lásd például: 3109/2019. (V. 17.) AB végzés, Indokolás [26], 3125/2025. (IV. 25.) AB végzés, Indokolás [20]}. Ezért ezt nem lehetett érdemben vizsgálni.
- [32] Az indítványozó az Alaptörvény R) cikke egészét felhívta alkotmányjogi panaszában. Az indítvány tartalma alapján azonban azt lehetett megállapítani, hogy érvelése az R) cikk (2) bekezdésére korlátozódott. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ez a bekezdés az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot {lásd például: 3244/2024. (VII. 5.) AB határozat, Indokolás [16]; 3334/2020. (VIII. 5.) AB végzés, Indokolás [16]; 3239/2025. (VII. 11.) AB végzés, Indokolás [16]}. Az alkotmányjogi panasz ezért ezen elemében nem teljesíti az Abtv. 26. § (1) bekezdés *a)* pontja törvényi követelményét.
- [33] Az Alaptörvény T) cikke szintén nem biztosít az indítványozónak alanyi alkotmányos jogot, ezért arra alkotmányjogi panaszban hivatkozni alappal nem lehet {lásd: 3302/2020. (VII. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3252/2019. (X. 30.) AB határozat, Indokolás [21]; 3031/2021. (II. 2.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [34] 3.4. A határozott kérelem követelménye magában foglalja, hogy az indítványnak egyértelműen elő kell adnia az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, továbbá indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt

rendelkezésével [vesd össze: Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pont]. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz határozott kérelmet tartalmaz a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog vonatkozásában.

- [35] 3.5. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. E két feltétel alternatív jellegű, bármelyik fennállása megalapozza a panasz befogadhatóságát. E feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [36] Az Alkotmánybíróság először az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés fennállását mérlegelte. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlattal rendelkezik a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal kapcsolatban {lásd például: 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [23]–[34]; 3/2021. (I. 7.) AB határozat, Indokolás [62]–[67]; 3052/2025. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [67]–[71]}. Ezekhez képest a jelen ügy nem vetett fel olyan új, jelentős alkotmányjogi kérdést, amely megalapozta volna az alkotmányjogi panasz befogadását.
- [37] Ezt követően az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy az indítványozó ügyében felmerül-e a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kétélye. E tekintetben az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy „következetes, az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésére visszavezethető gyakorlata szerint az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {lásd: 3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata abban is következetes, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, illetve a jogszabályok értelmezése a bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, melyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához, csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ellenkező esetben egyfajta »szuperbírósággént«, a meglévők melletti újabb hagyományos jogorvoslati fórumként járna el” {lásd például: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]; 3011/2017. (II. 1.) AB végzés, Indokolás [8]; legutóbb például: 3500/2021. (XI. 30.) AB végzés, Indokolás [16]; 3134/2022. (IV. 1.) AB végzés, Indokolás [35]}.
- [38] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint „[ö]nmagában az a tény, hogy az indítványozó a Kúria ítéletének indokolását tartalmilag nem osztja, még nem veti fel az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmének kétélyét az indokolási kötelezettséggel összefüggésben sem, tekintettel arra, hogy az eljáró bíróságok, így a Kúria is, ítéletükben alkotmányjogi értelemben véve kellő részletességgel, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelménynek eleget téve

indokolták meg álláspontjukat” {lásd legutóbb: 3321/2025. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [27]}.

- [39] A jelen ügyben a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelme körében az volt megállapítható, hogy az indítványozó valójában törvényértelmezési kérdéseket vitatott. Mégpedig azokat, amelyeket a bíróságok másként értelmeztek, mint az indítványozó. Így különösen azt, hogy mire terjed ki a Ptk. hatálya, mi emeli oda be és mi vonja onnan ki az alaptörvényellenes jogalkotással érintett jogviszonyt, az anyagi pervezetéssel mi egyeztethető össze, mikor kell részítéletet vagy hatályon kívül helyező végzést hoznia a bíróságoknak. Ezek olyan kérdések, amelyek a Ptk. és a Pp. szakjogi értelmezésének a területére esnek, amelybe az Alkotmánybíróság nem avatkozik be, mert nem feladata a polgári bíróságok részletesen indokolt szakjogi érvelésének a negyedfokú felülbírálata.
- [40] Összefoglalva a fentieket: az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasa az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése körében nem felel meg az Abtv. 29. §-a szerinti feltételeknek, és ezért nem volt szükség, illetve lehetőség a befogadására.
- [41] 4. Mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem felel meg a befogadhatóság feltételeinek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján tanácsban eljárva az Abtv. 26. § (1) bekezdése, 27. § (1) bekezdés *a)* pontja és 29. §-a, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)*, illetve *h)* pontja, 35. §-a alapján visszautasította.

Budapest, 2025. december 9.

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró